

"Ο ρόλος της ΕΣΣΕ στο ιστορικό των πρόσφατων εξελίξεων της Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας ."

Ως γνωστό στις 15 Μαΐου λήγει το τρίμηνο της μετενέργειας της ΕΓΣΣΕ καθώς και 42 κλαδικών συμβάσεων, κάτι που θα δημιουργήσει νέες αναταράξεις στις εργασιακές σχέσεις της χώρας μας. Με την ολοκλήρωση της μετενέργειας καταργείται το επίδομα γάμου και άλλα επιδόματα που προβλέπονταν στις κλαδικές συμβάσεις με αποτέλεσμα να οδηγήσουν σε περαιτέρω μείωση μισθών στον ιδιωτικό τομέα από 10% έως και 20%. Η Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση μέχρι πρότινος, ήταν η κορωνίδα της κατοχυρωμένης από το άρθρο 22 του Συντάγματος αρχής της ελευθερίας των συλλογικών διαπραγματεύσεων. Το καθεστώς της τέθηκε με το ν. 1876/1990 και είχε γενική ισχύ σε όλη την επικράτεια.

Στην προσπάθειά της να επιβάλλει εσωτερική υποτίμηση, η Τρόικα στράφηκε από νωρίς κατά των συλλογικών διαπραγματεύσεων και της Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης. Το βλέπαμε τότε να έρχεται: Η Κυβέρνηση Παπαδήμου ζήτησε από τους κεντρικούς κοινωνικούς εταίρους να συζητήσουν και να αποφασίσουν για ζητήματα που αφορούν στο μισθολογικό κόστος (13^ο και 14^ο μισθό, κατώτατο μισθό της Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας, «πάγωμα» αυξήσεων και ωριμάνσεων) και στο μη μισθολογικό κόστος (ασφαλιστικές και άλλες εισφορές, κρατική παρέμβαση και επιπτώσεις της). Κεντρικό επιχείρημα ήταν η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων και της οικονομίας, καθώς και η απασχόληση η οποία είχε ήδη αρχίσει να μειώνεται. Στην συνάντηση που έγινε για το θέμα αυτό τον Ιανουάριο του 2012, η ΕΣΣΕ πρότεινε την τροποποίηση της Εθνικής Γενικής με μία λογική μειώσεων και επιστροφής του κατώτατου μισθού στα προ κρίσης επίπεδα του 2008-09, ώστε να *σώσουμε* την Εθνική Γενική. Η ΓΣΕΕ και κάποιοι εργοδοτικοί φορείς τότε αρνήθηκαν, με το επιχείρημα ότι δεν πρέπει να πάρουν αυτό το βάρος οι κοινωνικοί εταίροι, αλλά να το πάρει η Κυβέρνηση που νομοθετεί.

Η Κυβέρνηση τελικά το πήρε αυτό το βάρος και οι εξελίξεις ήταν ραγδαίες: Υπέγραψε το δεύτερο μνημόνιο (ν. 4046/2012) που έθεσε τις κατευθυντήριες γραμμές για παρεμβάσεις στον κατώτατο μισθό και ακολούθως εξέδωσε την Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου 6/2012, που μείωσε τον κατώτατο μισθό κατά 22% (στα 586 €) και αδρανοποίησε την Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση. Να υπενθυμίσουμε ότι η ΓΣΕΕ έχει προσβάλλει ως αντισυνταγματική την ΠΥΣ στο Συμβούλιο της Επικρατείας. Σύμφωνα με την ΓΣΕΕ, υπάρχει πιθανότητα να κηρυχθεί η ΠΥΣ 6/2012 αντισυνταγματική από το Συμβούλιο της Επικρατείας, κάτι που η ΓΣΕΕ θα μπορεί να επικαλεστεί στο μέλλον σε κάθε προσφυγή της. Η χαριστική βολή στην Εθνική Γενική δόθηκε με το δεύτερο μεσοπρόθεσμο (ν. 4093/2012). Συγκεκριμένα, η μία και μόνη Εθνική Γενική "αποκαθλώθηκε" και ο κατώτατος μισθός καθορίζεται πλέον από το Κράτος, μετά από διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους (άρθρο Πρώτο παράγραφος 1 ν. 4093/2012). Η διαδικασία καθορισμού του κατώτατου μισθού θα έπρεπε να είχε αρχίσει από 1-4-2013 και να τεθεί σε διαβούλευση από το Υπουργείο Εργασίας, μεταξύ των κοινωνικών εταίρων εργοδοτών και εργαζομένων. Η γενική ισχύς και η άμεση επεκτασιμότητα της Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης καταργήθηκαν. Πλέον, δίνεται το δικαίωμα να υπογράφονται πολλές συλλογικές συμβάσεις (πάνω από τον νομοθετικά καθορισμένο κατώτατο μισθό), οι οποίες όμως θα ισχύουν μόνο για τους εργοδότες που θα τις υπογράφουν.

Στην πρόσφατη πρόσκληση που απέστειλε η ΓΣΕΕ, στα αιτήματά της εμπεριέχονται τα εξής σημεία:

- Ξεπερνάει τα προβλήματα της μη επεκτασιμότητας και της μαζικής αποχώρησης των μελών από τις εργοδοτικές οργανώσεις, ενώ αναφέρει ότι έχουμε όλοι ιστορική υποχρέωση και ευθύνη να κρατήσουμε ενεργό το θεσμό και να αποκαταστήσουμε μονομερώς τον δικαιοπολιτικό του ρόλο.

- Ζητάει απέναντι στο νέο καθεστώς, μία μονομερή συμφωνία νέας ΕΓΣΣΕ που θα ισχύει μόνο για τα μέλη μας, ως μια θυσία που πρέπει να κάνουμε για να σώσουμε το θεσμό.

- Θέτει ως αφετηρία της διαπραγμάτευσης τα αιτήματα που περιλήφθηκαν στην επιστολή των κοινωνικών εταίρων προς τον τότε Πρωθυπουργό Παπαδήμο στις 3 Φεβρουαρίου 2012, δηλαδή:

- *Να διατηρηθούν τα προβλεπόμενα στην Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση για τους κατώτατους μισθούς, το 13ο και 14ο μισθό.*

- *Να ξεκινήσει τριμερής διάλογος (Κυβέρνηση – Εργοδοτικοί και Εργατικοί Φορείς) και το αποτέλεσμά του να νομοθετηθεί.*

- *Να διατηρηθεί το πλαίσιο μετενέργειας των συλλογικών συμβάσεων.*

Φυσικά, μετά τις εξελίξεις που ξεπέρασαν την τότε ατομία όλων μας τίποτα από αυτά δεν έγινε.

- Στα οικονομικά αιτήματα, η ΓΣΕΕ επικαλείται έρευνα του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ και ζητάει 751 € κατώτατο μισθό. Επίσης, ζητάει επαναφορά των τριετιών που πάγωσαν με την ΠΥΣ 6/2012 και διατήρηση του επιδόματος γάμου.

- Στα θεσμικά, ζητάει πλήρη μεταφορά όλων όσων είχαν συμφωνηθεί με τις προηγούμενες ΕΓΣΣΕ και ολική επαναφορά του καθεστώτος των συλλογικών διαπραγματεύσεων και της διαιτησίας.

Θεωρείται βέβαιο, ότι η ΓΣΕΕ θα επιμείνει στην προσπάθεια να «καταργήσει» τις νομοθετικές ρυθμίσεις στην πράξη, ενώ ταυτόχρονα θα στηριχτεί τόσο στα αιτήματα της επιστολής Παπαδήμου όσο και σε παλαιότερες θέσεις των Κοινωνικών Εταίρων. Η ΕΣΕΕ πιστεύει ότι η τότε πρότασή μας για επιστροφή των μισθών στα επίπεδα του 2008 και πάγωμα για μία τριετία μπορεί να μην είναι πλέον εφικτή, αλλά εξακολουθεί να είναι **επίκαιρη**. Η ΓΣΕΕ είναι λογικό να επιμείνει να πάρει αυτό που θέλει με τη «βούλα». Αν μάλιστα αντιμετωπίσει άρνηση από μερικούς εκ των εργοδοτών, όπως και έγινε στην πρώτη συνάντηση, ίσως προσπαθήσει να υπογράψει Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση με τους υπολοίπους. Για την ΕΣΕΕ κάτι τέτοιο δεν θα είναι εφικτό δεδομένου ότι η Εθνική Κλαδική Σύμβαση του Εμπορίου είναι ακόμα σε ισχύ. Το περιβάλλον όμως όντως έχει αλλάξει από τα δικά μας λάθη και φοβίες και από την στιγμή που η –οποιαδήποτε- Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας ισχύει μόνο για τους εργοδότες που την υπογράφουν, κινδυνεύουμε να βρεθούμε αντιμέτωποι με φαινόμενα αντιδράσεων και επιπλέον αποχωρήσεων μελών μας από τους Εμπορικούς Συλλόγους.

Επί του παρόντος η ΕΣΕΕ μπορεί να μετέχει σε μία συμφωνία εργασιακής ειρήνης μεταξύ των κοινωνικών εταίρων για την ανασχεση της ανεργίας, την πάταξη της ανασφάλιστης και "μαύρης" εργασίας καθώς και την επιθυμία όλων να επιστρέψει η διαδικασία στην αρμοδιότητά μας και να επαναθεσμοθετηθεί η υποχρεωτική επέκταση της ΕΓΣΣΕ. Η ΕΣΕΕ πιστεύει ότι οι θεσμοθετημένοι κοινωνικοί εταίροι, μέσω της δύναμης του κοινωνικού διαλόγου καλούμαστε να βγούμε μόνοι μας από την προσπάθεια απομόνωσής μας και να παίξουμε ένα νέο, σύγχρονο και ουσιαστικό ρόλο, μαθαίνοντας από τα ιστορικά λάθη του παρελθόντος.